

Teisipäev, 2. juuli 2013

P7_TA(2013)0300

Sinine majanduskasv – jätkusuutliku majanduskasvu soodustamine ELi merendussektoris, meretranspordis ja turismisektoris

Euroopa Parlamendi 2. juuli 2013. aasta resolutsioon sinise majanduskasvu – jätkusuutliku majanduskasvu soodustamise kohta ELi merendussektoris, meretranspordis ja turismisektoris (2012/2297(INI))

(2016/C 075/04)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 13. septembri 2012. aasta teatist „Meremajanduse kasv: jätkusuutliku majanduskasvu võimalused mere- ja merendusvaldkonnas” (COM(2012)0494),
- võttes arvesse komisjoni 11. septembri 2012. aasta aruannet ELi integreeritud merenduspoliitika edusammude kohta (COM(2012)0491) ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti (SWD(2012)0255),
- võttes arvesse 8. oktoobri 2012. aasta Limassoli deklaratsiooni majanduskasvu ja töökohtade loomise merenduskava kohta,
- võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni, mis jõustus 16. novembril 1994. aastal,
- võttes arvesse ettepanekut Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi kohta, millega kehtestatakse mereala ruumilise planeerimise ja rannikualade integreeritud haldamise raamistik (COM(2013)0133),
- võttes arvesse komisjoni talituste 31. oktoobri 2012. aasta töödokumenti „Ülevaade mereprahiga seonduvast ELi poliitikast, õigusaktidest ja algatustest” (SWD(2012)0365),
- võttes arvesse komisjoni 29. augusti 2012. aasta rohelist raamatut „Merealased teadmised 2020: merepõhja kaardistamisest ookeaniproгноoside koostamiseni” (COM(2012)0473),
- võttes arvesse komisjoni 28. märtsi 2011. aasta valget raamatut „Euroopa ühtse transpordipiirkonna tegevuskava – Konkurentsivõimelise ja ressursitõhusa transpordisüsteemi suunas” (COM(2011)0144),
- võttes arvesse komisjoni 30. juuni 2010. aasta teatist „Euroopa kui maailma soosituim turismisihtkoht – uus Euroopa turismi tegevuskava” (COM(2010)0352);
- võttes arvesse komisjoni 21. jaanuari 2009. aasta teatist „Teatis ja tegevuskava, mille eesmärk on luua Euroopa piirideta meretranspordiruum” (COM(2009)0010),
- võttes arvesse komisjoni 10. oktoobri 2007. aasta teatist „Euroopa Liidu integreeritud merenduspoliitika” (COM(2007)0575),
- võttes arvesse komisjoni 7. juuni 2006. aasta rohelist raamatut „Euroopa Liidu tulevase merenduspoliitika suunas: Euroopa seisukoht ookeanide ja merede küsimuses” (COM(2006)0275),
- võttes arvesse oma 27. septembri 2011. aasta resolutsiooni Euroopa kui maailma soosituima turismisihtkoha ning uue Euroopa turismi tegevuskava kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 21. oktoobri 2010. aasta resolutsiooni „Integreeritud merenduspoliitika – edusammude hindamine ja uued ülesanded” kohta ⁽²⁾,

⁽¹⁾ ELT C 56 E, 26.2.2013, lk 41.

⁽²⁾ ELT C 70 E, 8.3.2012, lk 70.

Teisipäev, 2. juuli 2013

- võttes arvesse oma 5. mai 2010. aasta resolutsiooni strateegiliste eesmärkide ja soovitude kohta seoses ELi meretranspordipoliitikaga kuni 2018. aastani ⁽¹⁾,
  - võttes arvesse oma 16. detsembri 2008. aasta resolutsiooni regionaalarengu aspektide ja turismi mõju kohta rannikualadele ⁽²⁾,
  - võttes arvesse oma 20. mai 2008. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu integreeritud merenduspoliitika kohta ⁽³⁾,
  - võttes arvesse oma 12. juuli 2007. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu tulevase merenduspoliitika kohta: Euroopa seisukoht ookeanide ja merede küsimuses ⁽⁴⁾,
  - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 20. märtsi 2013. aasta arvamust komisjoni teatise kohta Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Meremajanduse kasv: jätkusuutliku majanduskasvu võimalused mere- ja merendusvaldkonnas”,
  - võttes arvesse Regioonide Komitee 31. jaanuari 2013. aasta arvamust „Meremajanduse kasv: jätkusuutliku majanduskasvu võimalused mere- ja merendusvaldkonnas”,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
  - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit ning regionaalarengukomisjoni ja kalanduskomisjoni arvamusi (A7-0209/2013),
- A. arvestades, et üle 70 % maakera pinnast on kaetud ookeanide ja meredega, millel võib olla väga oluline osa niisuguste ELi ees seisvate pikaajaliste ülesannete lahendamisel nagu kliimamuutus ja üleilmne konkurentsivõime;
- B. arvestades, et ELis on kuus suurt rannikuala (Atlandi ookeani, Põhjamere, Läänemere, Musta mere ja Vahemerega piirnevad ning äärepoolseimad piirkonnad), mis erinevad territoriaalsete ressursside ja seal toimuva tegevuse poolest;
- C. arvestades, et ligikaudu pool Euroopa elanikkonnast elab Euroopa 89 000 km pikkusel rannikualal ning seetõttu on oluline, et piirkondlikud ja kohalikud asutused riiklike poliitikameetmete rakendamisel seda demograafilist survet arvesse võtaksid;
- D. arvestades, et tehniline progress ja jätkusuutliku kasvu uute allikate otsingud paisutavad meremajandust 2020. aastaks eeldatavasti 590 miljoni euronini ja valdkonna töökohtade arvu 7 miljonini;
- E. arvestades, et inimtegevuse prognoositava laienemise eest peab löivu maksma habras merekeskkond, kus üksnes 10 % mereelupaikadest ja 2 % mereliikidest on kahjustamata, mis näitab, et meremajandus ei tohiks kahjustada merekeskkonna kestlikkust;
- F. arvestades, et investeringud loodus- ja inimkapitali on väga olulised, et lahendada mitmeid probleeme, eelkõige neid, mis on seotud inimtegevuse majandusliku ja sotsiaalse jätkusuutlikkusega, hea keskkonnaseisundi tagamise ja kliimamuutusega kohanemisega, et võidelda rannikualade erosiooni ja merede hapestumise vastu ja säilitada bioloogilist mitmekesisust, võttes arvesse, et terved ja tootlikud ökosüsteemid on kestliku ning konkurentsivõimelise meremajanduse arenguks hädavajalikud;

⁽¹⁾ ELT C 81 E, 15.3.2011, lk 10.

⁽²⁾ ELT C 45 E, 23.2.2010, lk 1.

⁽³⁾ ELT C 279 E, 19.11.2009, lk 30.

⁽⁴⁾ ELT C 175 E, 10.7.2008, lk 531.

Teisipäev, 2. juuli 2013

- G. arvestades, et meremajanduse kasvu kesksete valdkondade keskkonnamõju suurus ja ulatus on väga ebakindel ja võib olla kahjulik, arvestades meie piiratud teadmisi mereökosüsteemide keerukuse kohta, ja seonduvate otsuste tegemisel tuleb seetõttu juhinduda Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 191 lõikes 2 sätestatud ettevaatuspõhimõttest;
- H. arvestades, et ranniku- ja merenduspoliitika sektor tuleks lisada 2014.–2020. aasta programmitöö üldraamistikku, pidades ühtlasi silmas strateegias „Euroopa 2020” seatud eesmärkide saavutamist;
- I. arvestades, et ranniku- ja saarepiirkondade aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu eesmärki peab toetama nendele piirkondadele iseloomulike süsteemsete ja struktuuriliste puuduste põhjalik analüüs;
- J. arvestades, et ELi saartesüsteem peab kandma seoses meretranspordiga märkimisväärselt suuremaid kulusid kui ELi teised rannikupiirkonnad;
- K. arvestades, et turismi hooajalisus kahjustab tugevalt ranniku- ja saarepiirkondade arengut ning tuleks välja töötada ad hoc strateegia selle nähtuse vastu võitlemiseks;
- L. arvestades, et on vaja kooskõlastada makropiirkondlikud strateegiad ja vastavad ELi merepiirkondade tegevuskavad;
- M. arvestades, et käesolev raport kujutab endast Euroopa Parlamendi tegevuskava sinise majanduskasvu edendamiseks;

Üldine raamistik

1. kiidab heaks komisjoni teatise sinise majanduskasvu kohta, mis kujutab endast strateegia „Euroopa 2020” meremõõdet ning näitab selgelt meremajanduse potentsiaali aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu vallas ja tööhõivevõimaluste loomisel;
2. kiidab heaks komisjoni aruande ELi integreeritud merenduspoliitika edusammude kohta, kordab oma toetusavaldust sellele ning rõhutab, et sellise poliitika edendamine on sinise majanduskasvu tugevdamise esmatähtis vahend;
3. võtab teadmiseks, et mered ja ookeanid on ülemaailmses majanduskasvus edaspidi üha kesksel kohal; on seisukohal, et sinise majanduskasvu strateegia edendab integreeritud merenduspoliitika osana koostoimet ja kooskõlastatud poliitikat, luues seeläbi Euroopa lisaväärtust ja aidates kaasa uute töökohtade loomisele merendussektoris;
4. märgib, et liidu meremajandussektori konkurentsivõime suurendamiseks maailmaturul tuleb kohalikel, piirkondlikel, riiklikel ja Euroopa asutustel luua kasvu jaoks vajalikud tingimused – kehtestada mereruumi planeerimise süsteemid, uuendada taristut, võimaldada juurdepääs professionaalsetele oskustele ja tagada rahastamine; rõhutab, kui tähtis on eri tasandite avalike asutuste teabevahetus ja parimate tavade jagamine selleks Euroopa tasandil eraldi platvormi loomise kaudu;
5. märgib, et piisava rahastamise tagamine on raske ülesanne sinise majanduse sektorites tegutsevate väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKEde) jaoks ning tunneb seepärast heameelt selliste algatuste üle nagu uued ELi riskikapitalifondide eeskirjad, mis hõlbustavad VKEde juurdepääsu rahastamisele;
6. leiab, et ajal, mil liikmesriigid kärbibivad riiklikke investeeringuid, on äärmiselt vajalik, et arengupoliitika ja eelkõige kulukate projektide tarbeks, nagu transpordi-, energia- ning telekommunikatsioonitaristu projektid, eraldataks 2014.–2020. aasta programmitöö perioodil ja ka edaspidi piisavalt rahalisi vahendeid; kutsub liikmesriike üles suunama olemasolevaid rahalisi vahendeid ja Euroopa rahastamist meremajandusprojektidesse;
7. rõhutab, et eelkõige järgmises, 2014.–2020. aasta mitmeaastases finantsraamistikus on tähtis arvesse võtta rahalistest raskustest väljaaidatud liikmesriikide erivajadusi, kuna nende jaoks on kulukate projektide ettevõtmine senisest veelgi raskem, samuti on oluline aidata äärepoolsemaid ja saarepiirkondi, millel nende eraldatuse ja loodusliku omapära tõttu on struktuurilisi piiranguid;

Teisipäev, 2. juuli 2013

8. võtab teadmiseks majanduskriisi ja sotsiaalselt rasked tingimused, mis valitsevad paljudes piirkondades ja eelkõige saartel, eriti Vahemere piirkonnas ja mandrist märkimisväärselt kaugetel aladel; rõhutab, et saarte ääremaisus ühtse turu suhtes seab saared majandus- ja tööstusseisaku ning rahvastikukao tõttu ohtu, mille vastu peavad Euroopa institutsioonid võtma konkreetseid meetmeid; nõuab seega tungivalt, et komisjon kaaluks vabatsoonide kehtestamist vahendina, mis võimaldab maksusurvet vähendada ja välismaiseid otseinvesteeringuid ligi meelitades pidurdada langusspiraali, millesse saarepiirkonnad on sattunud, juhtides nad majanduskasvu ja arengu teele;
9. rõhutab, et merebasseinide strateegiatel on tähtis roll piirkondliku arengu soodustamisel ja majandusliku, territoriaalse ning sotsiaalse ühtekuuluvuse edendamisel, Euroopa majanduse elavdamisel, kaasava meremajanduse kasvu ergutamisel, töökohtade loomisel ning mere ja rannikualade bioloogilise mitmekesisuse kaitsmisel; nõuab selliste strateegiade tulemuslikku väljatöötamist kõigil Euroopa merealadel seoses praeguste ja tulevaste makropiirkondlike strateegiatega ning asjakohaste ELi ja muude rahaliste ja halduslike ressursside suunamist nende strateegiade rakendamisse; on seisukohal, et piirkondade rolli merealade strateegiade koostamisel tuleb tugevdada; võtab sellega seoses teadmiseks territoriaalse ja piiriülese koostöö panuse ranniku- ja merepiirkondade probleemide lahendamisse;
10. avaldab heameelt edusammude üle ELi Läänemere piirkonna strateegia ja Atlandi merestrategie rakendamisel ja kordab oma palvet, et komisjon sõnastaks ELi strateegia Musta mere piirkonna jaoks;
11. kutsub Euroopa Liitu ja liikmesriike üles avaldama tugevat toetust piirkondlike ja piiriüleste mereklastrite loomisele; rõhutab niisuguste klastrite strateegilist tähtsust sinise majanduskasvuga seotud majandustegevuse eeskujuna; usub, et nende arenguga kaasneb teadmiste ja heade tavade vahetamine, sinise majanduse sektorite koostoime ja investeerimise atraktiivsus;
12. rõhutab majanduskasvu ja kliimamuutuse sisemist seotust ning toonitab, et kogu merendustegevus peab olema kooskõlastatud ELi kliimamuutusega kohanemise strateegiaga, et aidata suurendada Euroopa Liidu vastupidavust kliimamuutustele;
13. rõhutab eriti, et sinise majanduskasvuga seotud majandusaktiivsuse kasv ei tohi toimuda mere- ja rannikualade ökosüsteemide arvel, kuna need ökosüsteemid on äärmiselt tundlikud ja kliimamuutus mõjutab neid esimeste seas; rõhutab, et sinine majanduskasv peab olema ühitatav keskkonnanäesmärkidega ning merestrategie raamdirektiivi ökosüsteemipõhise lähenemisega, samuti keskkonnamõju strateegilise hindamise direktiiviga, ja tuleb meelde, et kahtluste korral tuleb järgida ettevaatusprintsipi; rõhutab, et kogu sinise majanduskasvuga seotud majandustegevuses tuleks tagada merendusvaldkonna julgeolek ja turvalisus;
14. märgib murega mereprahi keskkonnamõju kõigis Euroopa merepiirkondades ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles keskendumas asjaomaste ELi direktiivide, nagu jäätmeäitlust, sadamate laevaheitmete vastuvõtmise seadmeid, vee kvaliteeti ja merestrategieat käsitlevate direktiivide täielikule rakendamisele ja jõustamisele;
15. rõhutab, et kogu merendusala tegevus, sealhulgas see, mida teostatakse integreeritud merenduspoliitika raames, peaks toimuma kooskõlas ÜRO mereõiguse konventsiooniga; toonitab vajadust mere loodusressursside uuringuid, kasutamist, säilitamist ja haldamist käsitleva ühtse ELi lähenemisviisi järele, mis tagab rahvusvahelise õiguse kohaselt majandusvõõndite tulemusliku ja ohutu piiritlemise ELi liikmesriikide ning kolmandate riikide vahel;
16. rõhutab sellega seoses õiguskindluse tagamise vajadust kõigi merendusvaldkonda investeerivate sidusrühmade jaoks ja pooldab uusi stiimuleid liikmesriikide majandusvõõndite kasutamise suurendamiseks;

Mereruumi planeerimine ja rannikuala tervikmajandamine

17. kiidab heaks komisjoni seadusandliku ettepaneku mereruumi planeerimise ja rannikuala tervikmajandamise kohta, mis aitab hallata üha aktiivsemat tegevust merel ja rannikualal ja kaitsta merekeskkonda, et tagada eri tegevusalade harmooniline koosseisestamine ja vältida konflikte ranniku- ja merealade kasutamise üle; peab sellega seoses vajalikuks edendada rannikualal ja merel toimuva inimtegevuse haldamisel ökosüsteemipõhist lähenemisviisi;

Teisipäev, 2. juuli 2013

18. märgib, et mereruumi planeerimine kahandab oodatavalt ärikulusid ja parandab investeerimiskliimat, samal ajal kui rannikuala tervikmajandamine hõlbustab tegevuse kooskõlastamist rannikupiirkonnas ja parandab üldiselt selle valdkonna juhtimist;

19. palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada parimate tavade levitamine ja ettevalmistavast tegevusest järeltuste tegemine selles valdkonnas, sest mere- ja rannikupiirkondade haldussüsteemide arendamine on liikmesriigiti väga erinev; peab selles valdkonnas siiski vajalikuks kohandatud lähenemisviisi, et anda liikmesriikidele võimalus võtta ELi mere- ja rannikuruumi planeerimise suuniste rakendamisel arvesse kohalikku eripära ja vajadusi, tehes selleks kohalike asutustega koostööd;

20. peab vajalikuks tugevdada ruumilisel planeerimisel mere- ja maismaategevuse kooskõlastamist, et tagada inimtegevuse ja tarneahela järjepidevus ning rannikualade ja nende sisemaa vahelised seosed; on veendunud, et see aitab vältida ranniku käsitlemist piirialana;

21. rõhutab, et teaduslikult põhjendatud teadmiste vähesus merendustegevuse ja sealse keskkonna kohta takistab ruumilist planeerimist, ning juhib tähelepanu algatuse „Merealased teadmised 2020” ja selle konkreetsete eesmärkide tähtsusele, nagu Euroopa merepõhja kaardistamine 2020. aastaks; leiab, et merepõhja kaardistamine peaks olema ühtne, nii et huvitatud Euroopa asutustel, eelkõige uurimiskeskustel, ülikoolidel ja avalikel institutsioonidel oleks võimalik teavet saada;

22. nõuab tungivalt, et komisjon aitaks liikmesriikidel käivitada kavasad laevavrakkide ja veealuste arheoloogiliste leiupaikade kaardistamiseks ja uurimiseks, sest need on oluline osa liidu ajaloo- ja kultuuripärandist; rõhutab vajadust hõlbustada nimetatud paikade mõistmist ja uurimist ning aidata vältida nende rüüstamist, võimaldades seega neid nõuetekohaselt säilitada;

Merendusala oskused ja tööhõive

23. on arvamusel, et sinise majanduse tööhõive määr võib 2020. aastaks olla isegi kõrgem kui praeguse prognoosi kohased 7 miljonit töökohta, kui seda toetab koolituspoliitika, mille eesmärk on tagada piisavate oskuste ja kogemustega liikuva tööjõu olemasolu;

24. kordab oma üleskutset oluliselt parandada merendussektori kutsealade töö-, tervishoiu- ja ohutustingimusi; ergutab komisjoni ja liikmesriike suurendama oma jõupingutusi selles valdkonnas, et tugevdada kutsealast kindlustunnet ja parandada sinise majanduskasvu ning sellega seotud valdkondade elukutsete atraktiivsust;

25. rõhutab vajadust parandada asjakohaste vahenditega meremeeste töötingimusi, kaasata ühenduse õigusesse ILO meretöönormide konventsioon ja esitada meremeeste kvalifikatsiooni ja koolitamise programm, kus oleks olulisel kohal noorte värbamine, kaasa arvatud kolmandatest riikidest;

26. kutsub komisjoni üles tähelepanelikult jälgima ja toetama piirkondlikke jõupingutusi sinistes majandussektorites nõutavaks muutuvate oskuste ja elukutsete väljaselgitamiseks ning tagama, et algatused nagu ülevaade oskuste kohta Euroopa Liidus kajastaksid sinise majanduse vajadusi;

27. leiab, et komisjon peaks koostöös liikmesriikidega koostama tegevuskava meremajandusega otseselt või kaudselt seotud kutsealade edendamiseks, et muuta need inimestele atraktiivseks;

28. kutsub komisjoni üles toetama algatusi, mis soodustavad töötajate mobiilsust majandussektorite ja liikmesriikide vahel, näiteks Erasmuse eeskujul põhinev üliõpilaste, õpetajate ja noorte spetsialistide mitmeaastane vahetuskava; toetab ettevõtete ja koolitajate koostööd töötajate ettevalmistamisel uued valdkondade jaoks;

Teisipäev, 2. juuli 2013

29. palub komisjonil teha koostööd meremajandussektori ja koolitajate esindajatega Euroopa tööhõive ja ametioskuste valdkondlike nõukogude loomisel ja rahastamisel, et registreerida tökohad, nõutavate oskuste muudatused ja vastavad koolitusvajadused;

30. kutsub komisjoni üles arendama Erasmuse programmi eeskujul algatust teadustöötajate liikuvuse ergutamiseks, eriti rannikualadel ning eelkõige turismi, energeetika ja biotehnoloogia valdkonnas, kusjuures algatust tuleks rakendada esmajärjekorras turismi madalhooajal, et kestlikult tasakaalustada inimeste liikumist üha tundlikumaks muutuvates ökosüsteemides ja samas optimeerida ranniku- ning saarepiirkondade taristute kasutamist;

Teadusuuringud ja innovatsioon

31. tõstab esile ELi maailmatasemel teadusvõimekust merenduse valdkonnas ja selle tähtsust põhjendatud poliitikakujundamise ja uuenduslikkusel põhineva ettevõtluse jaoks, aga ka ettevõtjate raskusi uuringutulemuste kaubanduslikul levitamisel;

32. rõhutab, et menetlusi lihtsustades ja innovatsioonitoetust parandades võiks programmi „Horisont 2020” raames anda märkimisväärset abi mere- ja merendusuringuteks, et tõhustada turuleviimist, tuginedes „Ookean homme” projektide kogemustele;

33. palub komisjoni ajakohastada 2014. aastaks oma Euroopa mere- ja merendusuringute strateegia, esitades konkreetseid meetmeid koostöö suurendamiseks ja teadmiste paremaks levitamiseks ELi teadlaste vahel;

34. märgib, et ainult hea tervisega mereökosüsteemid saavad olla tugeva ja kestliku sinise majanduse aluseks; palub komisjonil jätkata merekeskkonna inimkasutuse ja merenduslase tegevuse kumulatiivse mõju uurimist kõikides sektorites;

35. kutsub komisjoni üles tagama piisavat pikaajalist keskkonnaseiret ja teostama uuringuid varajase hoiatamise süsteemide kohta;

36. rõhutab Euroopa merevaatlus- ja andmevõrgu taoliste projektide tähtsust uuringuandmete vahetamise ja kättesaadavuse hõlbustamisel;

Laevandus ja laevaehitus

37. märgib murega, et ELi laevanduse arengut pidurdab endiselt haldus- ja tollibürokraatia, mis seab ohtu nägemuse Euroopa ühtsest transpordipiirkonnast ning takistab selle tööstusharu kasvu, eelkõige seoses merekabotaaži ja meremagistraalidega; peab vajalikuks koostada ühtsed eeskirjad liidusese laevanduse kohta, mis on hädavajalikud kaupade ja inimeste vaba liikumise tagamiseks ELi vetes;

38. väljendab rahulolu nn sinise vööndi katseprogrammi eduga ning palub komisjonil esitada vajalikud seadusandlikud ettepanekud sinise vööndi loomiseks, sealhulgas ELi tolliseadustikus vajalike muudatuste tegemiseks enne 2013. aasta lõppu;

39. juhib tähelepanu asjaolule, et meretranspordi edendamine mitte ainult ei aita kasvatada majandust ja lisada töökohti, vaid viib ka lähemale valges raamatus „Euroopa ühtse transpordipiirkonna tegevuskava” seatud eesmärgile viia 2050. aastaks 50 % maanteekaubavedude mahust üle raudtee- ja veetranspordile;

40. rõhutab vajadust laiendada meremagistraalide osatähtsust peamiste Euroopa liikluskoridoridena ja toonitab, et Euroopa meretranspordi pikaajalise konkurentsivõime tagamiseks on oluline luua tarbijate ja veoste jaoks ühtsed transpordiahelad erinevate transpordiliikide vahel; kutsub komisjoni üles esitama teatist meremagistraalide edusammude, arengu ja tuleviku kohta; on seisukohal, et saared tuleks täielikult meremagistraalidega ühendada, et parandada nende ligipääsetavust ja suurendada nende majanduslikku konkurentsivõimet;

Teisipäev, 2. juuli 2013

41. rõhutab, et mereohutus on meretranspordi kestliku edendamise, kestliku majanduskasvu, merendussektori tööhõive ja kestlike keskkonnastandardite jaoks otsustavalt tähtis; rõhutab, et uuteks riskideks valmistumisel ja mis tahes liiki õnnetuste vältimiseks meretranspordis tuleks kohaldada ennetuspõhimõtet; märgib, et selles küsimuses tuleb võtta meetmeid nii Euroopa Liidus kui ka rahvusvahelisel tasandil ning eelkõige Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni raames;

42. rõhutab, et kolmanda meresõiduohutuse paketi rakendamiseiga parandatakse Euroopa riikide lipu all sõitvate laevade kvaliteeti, klassifikatsiooniühingute tegevust, kontrolli sadamates, laevaliikluse seiret, õnnetuste uurimist ning ohvrite kaitset; kutsub liikmesriike üles kiirendama kõnealuse seadusandliku paketi tõhusat rakendamist;

43. rõhutab, et meretranspordipoliitikas tuleks võtta arvesse kõiki asjaomaseid majanduslikke, keskkonna ja rahvatervisega seotud probleeme; palub komisjonil hoolikalt jälgida, kuidas ELi laevandussektoris täidetakse keskkonna ja rahvatervisega seotud nõudeid ning vajaduse korral soovitada konkreetseid meetmeid, et ületada negatiivset mõju, mida see avaldab valdkonna konkurentsivõimele; märgib, et laevade lammutamise ja laevakütuse väävlisisaldusega seotud seadusandlikud nõuded peaksid tagama kõrgetasemelise keskkonnakaitse, samas tulemuslikult säilitades transpordi maanteelt merele suunamise eesmärgi kooskõlas liidu eesmärkidega kliimamuutuse valdkonnas;

44. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles märkimisväärselt suurendama jõupingutusi rahvusvahelise kokkuleppe saavutamiseks meretranspordis tekkiva kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks, võttes arvesse laevade kasvuhoonegaasiheite suurenevat mõju;

45. juhhib tähelepanu sellele, et keskkonnasäästlikud kütused, nt veeldatud maagaas, võivad etendada tähtsat osa eesmärgi saavutamisel vähendada ELis 2050. aastaks merendussektoris punkrikütustega kaasnevat CO₂-heidet vähemalt 40 % võrra;

46. rõhutab vajadust toetada tõhusate ja kestlike sadamateenuste ja -taristute arendamist, mis suudavad vastata mereliikluse eeldatava suurenemise, keskkonnakahju ja müra vähendamise, liikluse maalt merele üleviimise ning reisijate ja kaupade ühest transpordiliigist teise ülemineku sujuvusega seotud ülesannetele; toetab Euroopa sadamates samaaegselt laevaremondi ja laevade lammutamisega seotud tegevuse arendamist;

47. juhhib tähelepanu võimalusele luua logistikaplatvormid, mis hõlbustavad kaubavedu Euroopa ja muude maailma riikide vahel; rõhutab meretranspordi ning äärepoolseimate piirkondade ja teiste maismaa-alade vaheliste ühenduste strateegilist tähtsust;

48. rõhutab, et ELi laevaehitustööstus saaks oma panust majanduskasvu ja tööhõivesse suurendada, kui kasutatakse ära võimalused, mida pakub nõudlus ökoloogiliselt puhaste laevade (kõrgem energiatõhusus ning madalamad SO_x ja NO_x heitkogused) ning avamere tuuleparkide ehitamisel ja käitamisel kasutatavate laevade ja rajatiste järele; kutsub ELi laevaehitustööstust üles seda võimalust kasutama, pidades eelkõige silmas lähimereveo oodatavat kasvu ELi rannikualadel;

49. nõuab tungivalt, et nõukogu jõuaks parlamendiga kokkuleppele määruse vastuvõtmise üle, mis võimaldaks laevade lammutamist keskkonnahoidlikul ja töötajate töötingimusi kaitsval viisil, samas nii, et materjalide ringlussevõtt ELi laevatööstuses toimuks konkurentsivõimelisemalt;

50. kutsub komisjoni üles hõlbustama strateegia „LeaderSHIP 2020” rakendamist, toetades kindlaksmääratud meetmeid, mis aitavad lahendada Euroopa laevaehitustööstuse probleeme, nagu juurdepääs rahastamisele ja oskustele ning rahvusvaheline konkurentsivõime;

Mere- ja rannikuturism

51. kutsub liikmesriike üles toetama kohalike ja piirkondlike võimude ning kodanikuühiskonna vahetusel osalusel algatusi kestliku turismitaristu arendamiseks ja uuendamiseks, võttes eriti arvesse puuetega inimeste ning piiratud liikumisvõimega inimeste vajadusi, ning pingutama bürokraatia ja läbipaistmatuse kõrvaldamise nimel, pidades samal ajal kinni keskkonnakaitset käsitlevatest õigusaktidest;

Teisipäev, 2. juuli 2013

52. nõuab turismi edendamist ja toetamist, kuna see on rannikupiirkondade majanduskasvu ja tööhõive peamine stimuleerija; on seisukohal, et kahjustamata keskkond on rannikupiirkondades iga liiki turismi arenguks põhjanev tahtsusega ning seetõttu tuleb teha kõik võimalik keskkonna kaitsmiseks; rõhutab vajadust luua jätkusuutlik infrastruktuur uute turismiliikide arenguks, eelkõige suure kasvupotentsiaaliga turismivaldkondade jaoks, nagu öko-, põllumajandus- ja kalastusturism ning säästev veesport; peab tervitatavaks algatusi piiriüleste turismistrateegiate edendamiseks merepiirkondade alusel;

53. rõhutab, et Euroopa rannikuala erosioon, Euroopa keskkonnapärandi ja loomastiku kaitse ja vee kvaliteedi parandamine on ka tulevikus olulised teemad, millega on vaja tegeleda; rõhutab seetõttu, et neis valdkondades tuleb teha vajalikke investeeringuid, et arendada säästvat ja kvaliteetset ranna- ja allveeturismi;

54. peab vajalikuks kavandada paralleelselt ranna-, merendus- ja merepärandi kasutamise ja arendamise ning selle kaitsmise ja taastamise meetmeid;

55. juhib tähelepanu spetsialiseerunud kõrgetasemeliste koolide (turismiettevõtete haldamine ja majandamine, turismivaldkonna elukutsed, mereakadeemiad, kokanduskoolid jne) loomise või ajakohastamise ning koolituspakkumiste täiendamise olulisusele, mille eesmärk on parandada turismiteenuste ja -toodete kvaliteeti, uue tehnoloogia kasutamist ning kliimamuutusega kohanemist;

56. rõhutab vajadust lihtsustada viisamenetlust, vähendada sellega seotud kulusid ja väljastada kolmandatest riikidest, eelkõige BRIC-riikidest pärit külalastele mitmekordseid viisaid; palub komisjonil uurida ja viivitamata rakendada uusi nn arukaid turistiviisa väljastamise võimalusi, et saavutate turistide hulk oleks võimalikult suur;

57. rõhutab, et merematketurism on Euroopa sadamate ja naabruses asuvate kohalike kogukondade jaoks oluline majandusressurs, mis on samuti väga oluline väiksemate heitkogustega energiatõhusate laevade arendamisel ja kasutamisel; julgustab kavandama ligitõmbavaid turismiprogramme külastajate kogemuspagasi suurendamiseks, tõstes esile sihtsadamate merenduslikku, kultuurilist ja ajaloolist tähtsust;

58. kutsub komisjoni suurematele jõupingutustele Euroopa sadamate konkurentsivõime suurendamise nimel, toetades ja kooskõlastades sadamataristuid ja ajakohastades pakutavaid teenuseid (nt viies need vastavusse Schengeni nõuetega), et muuta Euroopa sadamad merematkelaevade jaoks atraktiivsemaks ning kohalikele ja kalurikogukondadele tulutoovamaks, võimaldades neil oma tegevust mitmekesistada; palub komisjonil võtta arvesse saarte ja äärepoolseimate piirkondade sadamate omapära;

59. kutsub üles kehtestama kohustust varustada sadamate ajakohastamise ja laiendamise projektide raames reisiterminalid ja uued reisilaevad piiratud liikumisvõimega inimestele mõeldud abivahenditega;

60. tuletab meelde meritsi reisijateveo tähtsust rannikupiirkondades, eelkõige parvlaevade ja merematkelaevade abil, ning võtab teadmiseks, et on jõustunud määrus (EL) nr 1177/2010 meritsi ja siseveeteedel reisijate õiguste kohta, mis peaks aitama tugevdada kvaliteetset mereturismi; palub sellega seoses, et komisjon käivitaks kampaania reisi- ja merematkelaevade kvaliteedi parandamiseks reisijate õiguste valdkonnas, lähtudes ettevõtjate parimatest tavadest;

61. rõhutab purjetamise ja purjespordi tähtsust mereturismi jaoks; seoses peatselt avaldatava teatisega mereturismi kohta kutsub komisjoni üles uurima sektori sotsiaalset ja majanduslikku mõju, võimalusi ühtlustada ja lihtsustada ELi tasandil tegevuslubade väljaandmist, laevasõidu- ja kasutustingimusi, ohutusnõudeid ning jahtlaevade hooldus- ja remonditöid reguleerivaid eeskirju, samuti valdkonna kutsequalifikatsiooni vastastikust tunnustamist;

62. kinnitab veel kord rannaturismi kui mõnede Euroopa rannikupiirkondade eripära tähtsust; palub komisjonil teostada mõjuhindang, et uurida, kas direktiiv 2006/123/EÜ võib negatiivselt mõjutada sektori VKEsid, ning esitada vajaduse korral ettepanekud meetmete kohta, et seda mõju leevendada ja tagada, et kõnealuse kutsetegevuse eripära võetaks direktiivi kohaldamisel arvesse;

Teisipäev, 2. juuli 2013

63. palub komisjonil ergutada liikmesriike, piirkondi, autonoomseid kogukondi ning ranniku- ja saarepiirkondade muid sidusrühmi välja arendama ja süstemaatiliselt rakendama nn vanade kaubateede algatust, mille Euroopa Parlament 2013. aasta eelarves heaks kiitis ja mis hõlmab nii Vahemere kui ka muid Euroopa merealasid, eriti selleks, et mitmekesistada turismitooteid ja vähendada turismi hooajalisust;

64. palub komisjonil lisada kestlik mere-, saare- ja rannikuturism asjakohastesse meetmetesse ja programmidesse, nagu EDEN (European destinations of excellence – Euroopa tippsihtkohad) ja Calypso ning toetada algatusi, mis soodustavad ranna-, mere- ja merendusala dega seotud turismivormide mitmekesistamist, aitavad vähendada turismitegevuse ja -töökohtade hooajalisust ning edendada kliimamuutusega kohanemist; on sellega seoses seisukohal, et turismipakkumise mitmekesistamine võib suurendada merepiirkondade atraktiivsust ja võimaldada neil üle saada traditsioonilisest „päikese, mere ja liivaranna” mudelist;

65. kutsub üles edendama merekuurorte, sest see võib aidata vähendada hooajalisi erinevusi ja luua kohalikus ja piirkondlikus majanduses mitmekordistava mõju, kaasates kalurikogukondi ning viies majanduskasvu ja kestlikkuse omavahel tasakaalu;

66. kutsub komisjoni üles arvestama kohaliku kultuuri ja käsitöendusliku gastronoomia panuse ja rolliga Euroopa rannikuturismi arendamises; peab vajalikuks kasutada ja kooskõlastada olemasolevat poliitikat ja vahendeid ning koostada uusi programme ja meetmeid, et ergutada koostöötajate ELi rannikupiirkondade primaar- ja tertsiaarsektori VKEdel vahel;

67. nõuab tungival, et komisjon lisaks turismi virtuaalsesse vaatluskeskusesse mere- ja rannikuturismile pühendatud osa, tagades seoses uurimisasutuste, ettevõtete ja riiklike asutuste vahel eesmärgiga ergutada turu-uuringuid, varustada ettevõtteid ja riiklike asutusi prognoosiva teabega nõudluse ja pakkumise arengu kohta ning luua soodsamad äritingimused, andes ühtlasi teavet seostest bioloogilise mitmekesisuse, kliimakaitse ja kestliku turismi algatuste vahel;

Sinine energia

68. märgib, et kliimamuutus on üks peamisi mere bioloogilise mitmekesisuse ohustajaid kogu maailmas ja sinise majanduskasvu energiaaspektid peavad tuginema taastuvatele energiaallikatele ja energiatõhususele;

69. võtab sellega seoses teadmiseks Euroopat ümbritsevate merede ja ookeanide tähtsuse ELi energiapoliitika seisukohast ja energiaallikate ning varustuste mitmekesistamisel;

70. juhhib tähelepanu avamere tuule-, loodete- ja laineenergia ning ookeani soojusenergia, samuti tavapärase avamere energeetikasektori potentsiaalile rannikupiirkondades kestlike töökohtade loomisel, heitkoguste vähendamisel ja ELi keskmise ja kaugema ajavahemiku energiaeesmärkide täitmisel; rõhutab tõsisasja, et selle potentsiaali kasutuselevõtuks on vaja ulatuslikke investeeringuid võrguühenduste ümberkujundamiseks ja ülekandevõimsusse;

71. rõhutab, et sinine energia on Euroopa meremajanduse jaoks oluline vara; nõuab tungival, et komisjon ja liikmesriigid toetaksid sinise energia potentsiaali teostamist, kasutades merealade strateegiaid ja pöörates erilist tähelepanu äärepoolseimate piirkondade võimalustele, mis tulenevad nende asendist ja looduslikust omapärsust;

72. kutsub komisjoni üles aktiivselt toetama ELi üleilmset liidrirolli selles valdkonnas, koostades Euroopa sinise energia tööstusstrateegia, nagu varem on tehtud muude valdkondade puhul;

73. palub komisjonil oma peatselt avaldatavas teemakohases teatises lähtuda mereenergiaressursside arendamisel integreeritud käsitlusest, mis seisneb avamere tuuleenergia ja muude taastuvate mereenergia allikate koostöökasutamises; rõhutab, et see käsitlus peab võimaldama energiatarnet täieliku ja kestliku energiaallikate kogumi põhjal, järgides ettevaatuspõhimõtet ja tagades merel julgeoleku ja ohutuse, samuti peaks see hõlmama piisava taristu kavandamist energia merelt maismaale tarnimiseks ning tavaelektrivõrku ühendamiseks;

Teisipäev, 2. juuli 2013

74. kutsub liikmesriike üles koostööle, et hõlbustada Põhjmere piirkonna tuuleenergia võrgu säästvat ehitamist taastuvate energiaallikate kasutamiseks; kutsub komisjoni üles tegema ettepanekut vastava õigusraamistiku kehtestamiseks;

Kalandus ja vesiviljelus

75. rõhutab, et vesiviljelus ja kalandus peaksid kestlikult toetama toidutootmist ning pikaajalist toiduga kindlustatust ja tarbijakaitset kogu liidus; on seisukohal, et tuleks ergutada kestliku vesiviljeluse ja kalatööstuse arendamist ning innovatsiooni, vähendades bürokraatiat ja suurendades nende tegevusalade töövõimalusi, mis aitab parandada ranniku- ja maapiirkondade elukvaliteeti;

76. rõhutab, et säästva vesiviljeluse arendamine on oluline Euroopa kalavarude ülepüügi piiramiseks ja sõltuvuse vähendamiseks kolmandatest riikidest tulevast importkalast, mis moodustab üle 60 % ELis tarbitavast kalast;

77. juhib tähelepanu asjaolule, et ELi vesiviljeluse vallas on juba 80 000 töökohta ja et seal peituvad võimalused parandada tunduvalt rannikukogukondade majandusseisu, kui pidada silmas ÜRO prognoosi, mille kohaselt tehistingimustes kasvatatava kala tootmine ületab 2019. aastaks tavapärase kalanduse mahud;

78. kutsub komisjoni üles juhtima oma peatselt avaldatavates ELi vesiviljeluse strateegilistes suunistes tähelepanu avamere vesiviljelusele, mida saaks ühitada sinise energia rajatistega, et vähendada liigintensiivse vesiviljeluse survet rannikualade ökosüsteemidele ja muule sealsele tegevusele; juhib tähelepanu sellele, et liikmesriikide vastavates integreeritud halduskavades tuleb vähendada halduskoormust ja tagada piisava ruumi eraldamine kõnealuste tegevusalade arendamiseks;

79. rõhutab, kui olulised on tulevane Euroopa Merendus- ja Kalandusfond (EMFF), mis esmakordselt ühendab integreeritud merenduspoliitika ja kalanduspoliitika rahastamise, ning Euroopa Investeeringupank (EIP) kalanduse, vesiviljeluse ja kalatöötlemise jätkusuutliku ja keskkonnahoidliku arengu ning nendest valdkondadest sõltuvate kogukondade tulude mitmekesistamise toetamisel, eriti seoses väikesemahulise rannikukalandusega, samuti naiste ja noorte kutseõppega ning uute ettevõtjate huvi äratamisega valdkonna vastu;

80. tunnistab, et Euroopa merepiiri kaitsmine on liikmesriikide jaoks keeruline ülesanne; on seisukohal, et edukas sinine majandus eeldab tugevat ELi merepiiri, et tagada merekeskkonna kaitse, kalanduskontroll, võitlus ebaseadusliku kalapüügi vastu ja õiguskaitse; rõhutab sellega seoses, et merel toimuva tegevuse ja järelevalve koordineerimiseks on vaja luua Euroopa rannavalve; rõhutab lisaks vajadust suurendada kalandussektoriga seotud piirkondliku koostöö algatuste hulka;

Maavarade kaevandamine merepõhjast

81. võtab teadmiseks soodsate tingimuste olemasolu maavarade kaevandamiseks merepõhjast; rõhutab siiski, et merepõhja keskkond on seotud kogu ülejäänud planeediga aine- ja energiavahetuse ning bioloogilise mitmekesisuse kaudu, mis sekkumise korral võib põhjustada ettearvamatuid muutusi kalavarudes ja elurikkuse kadumist;

82. palub komisjonil pöörata erilist tähelepanu merepõhja kaevandamise tagajärgedele keskkonna jaoks, eelkõige väga tundlikes merekeskkondades, toetada asjaomaseid uurimisprojekte, rakendada ettevaatusprintsipi ning teha valdkondlikku koostööd kolmandate riikide asutustega, et kiiremini täita lüngad teaduslikult põhjendatud teadmistes;

83. tunnistab, et tõhusam ressursikasutus koos tugevama ringlussevõtupoliitikaga pakub palju kulutasuvamat ja säästvat lähenemisviisi maavaravajaduse rahuldamiseks kui intensiivne veealuste varude kaevandamine; peab kahetsusväärseks, et puudused tooraine ja haruldaste muldmetallide ringlussevõtul suurendavad jäätmete hulka, ning kutsub seetõttu võtma meetmeid ringlussevõttutööstuse tõhustamiseks, et merealusele kaevandamisele alternatiivi pakkuda; juhib tähelepanu sellisest lähenemisest tulenevatele pikaajalistele tööhoivevõimalustele;

Teisipäev, 2. juuli 2013

Sinine biotehnoloogia

84. tunnistab, et sinine biotehnoloogia võib tekitada kõrge kvalifikatsiooniga töökohti ja aidata edendada olulisi valdkondi nagu tervishoid, toitumine ja innovatsioon; tunneb heameelt komisjoni kavatsuse üle toetada teadusuuringuid ja innovatsiooni, mida on vaja selle tegevusala edendamiseks ettevõtluse vallas;

85. rõhutab merekeskkonna bioloogilise mitmekesisuse potentsiaali sinise biotehnoloogia sektori jaoks, eelkõige endiselt suures osas avastamata süvameres, kuid rõhutab, et selle väga tundliku ökosüsteemi uurimisel tuleb olla ettevaatlik;

86. palub komisjonil selgelt määratleda sinise biotehnoloogiaga seotud küsimused ja probleemid (nt bionanotehnoloogia, biomaterjalid ja geneetiliselt muundatud kalade, karpide ja mikroorganismide kasutuselevõtt) ning rakendada seonduvate keskkonna- ja terviseriskide kindlakstegemiseks, hindamiseks ja juhtimiseks teaduslikult usaldusväärset ja ettevaatuspõhimõttel tuginevat lähenemisviisi;

87. palub komisjonil edendada erasektori ja uurimisinstituutide vahelisi ning piiriüleseid partnerlusi, nagu Euroopa merebioloogiliste ressursside keskus, sest merebiotehnoloogia ja merekeskkonna bioloogilise mitmekesisuse kasutamine eeldab teaduslikku oskusteavet ja kalleid seadmeid;

o
o o

88. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

P7_TA(2013)0301

Ühistute kaasabi kriisi ületamisel

Euroopa Parlamendi 2. juuli 2013. aasta resolutsioon ühistute osa kohta kriisi ületamisel (2012/2321(INI))

(2016/C 075/05)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 54,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eelkõige selle artikli 3 lõiget 3,
- võttes arvesse oma 19. veebruari 2009. aasta resolutsiooni sotsiaalmajanduse kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 13. märtsi 2012. aasta resolutsiooni Euroopa ühistu põhikirja ja töötajate kaasamise kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 15. jaanuari 2013. aasta resolutsiooni soovitusetega komisjonile töötajate teavitamise ja nendega konsulteerimise ning restruktureerimise ettevalmistamise ja juhtimise kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse nõukogu 22. juuli 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1435/2003 Euroopa ühistu (SCE) põhikirja kohta ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ ELT C 76 E, 25.3.2010, lk 16.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0071.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0005.

⁽⁴⁾ ELT L 207, 18.8.2003, lk 1.